

Februari 2017

Grundläggande kurser i hästkörning

Katalog över 15 olika körutbildningar

Denna katalog är sammanställd av Brukshästorganisationernas samarbetskommitté i samarbete med Nationella Stiftelsen för Hästhållningens främjande.

Grundläggande kurser i hästkörning

Brukshästorganisationerna vill på detta sätt skapa en gemensamt utbud av utbildningar för att underlätta för körintresserade, i alla regioner, att utveckla sitt kunnande. Vi vill även tillgodose det ökade intresset och programmet innehåller ett brett utbud inom området körning med häst. Här finns chans att till god utveckling, både för den oerfarne hästköraren till den som vill lära sig mer.

Hur skall katalogen användas?

Katalogen vänder sig till såväl rasföreningar, körsällskap, ridklubbar och privata tränare. Ett godkänt intyg från en kurs påvisar deltagarens kunskaper och kvalificerar denne på så sätt för nästa steg oavsett vilken organisation som står som arrangör.

Som komplement till denna skrift har vi sammanställt en lista på tillgängliga instruktörer och en beskrivning på deras inriktning. Den finns tillgänglig hos representanter ur kommittén. Det är viktigt att välja rätt instruktör till rätt utbildning. Det kursanordnaren behöver göra är att välja lämplig plats för körkurs och skicka ut en inbjudan.

Uppläggning på de olika kurserna kan variera något beroende på vart i landet du befinner dig och om det finns övernattningsmöjligheter o.dyl. Programmet ger frihet till kursledaren att lägga kursen som det passar t.ex som helkurs eller studiecirkel med en träff/vecka. Lagg märke till att det minsta antal undervisningstimmar på alla utbildningar utom de tillämpade kurserna i skogs- och jordbrukskörning där kurslängden anpassas efter rådande lokala förhållandena.

Vi vill också poängtera vikten av att skaffa sig erfarenhet av körning med väl inkörd och skolad häst innan man går inkörningskurs, vi ber dig därför läsa våra förkunskapskrav.

Brukshästorganisationernas samarbetskommitté

Försäkringar

Allmänt: Kontrollera att den som är ansvarig för kurs/arrangemang har en gällande ansvarsförsäkring.

Kursledaren: Förening/klubb som anordnar en körkurs och anställer en kursledare bör ha olycksfalls skydd för ledaren. Om kurs anordnas av kursledarens eget företag så är dennes företagsförsäkring som gäller vid ev olycksfall. Detta även om man bedriver verksamheten på en anläggning som ägs av någon annan.

Deltagare: Deltagare kan vara försäkrade om de är medlemmar i förening/klubb som har avtal med försäkringsbolag och därigenom omfattas av olycksfallsförsäkring. I annat fall är det deltagarens egen personförsäkring som gäller.

Hästen: Hästens vanliga hästförsäkring gäller.

Sammanfattning: Man bör ha ansvarsfrågan klar för sig, kontrollera att försäkring finns och dess omfattning.

Kurs: Hästhantering

Kurstid: 16 timmar

Mål: Orientera oerfarna deltagare om stallarbete och hästskötsel.

Efter genomgången kurs skall deltagaren:

- Fått kunskaper om säkerhet i stall och olika hanteringssituationer
- Fått insikt om hur lastning av häst går tillväga på ett säkert sätt
- Ha kännedom om att visa häst vid hand
- Förstå betydelsen av hästmannaskap
- Ha kunskaper om hästens vård, rykt, visitation samt hovvård
- Ha kännedom om hästens sinnen och beteende
- Ha förståelse för hästens närmiljö
- Ha kännedom om stallrutiner
- Ha insikt om enklare hälsovård

Övrigt: Kursen vänder sig till alla som har intresse av att lära sig umgås med hästar.

Kurs: Introduktionskurs i körning med häst

Kurstid: 24 timmar

Mål: Att efter genomgången kurs skall deltagaren blivit väl introducerad i hästkörning.

Efter genomgången kurs skall deltagaren:

- Ha kunskaper angående säkerheten vid körning
- Ha kännedom om an- och fråspanning
- Ha kunskap om tömfattningar och hjälper
- Ha kunskap om lokselen, selens delar och tillpassning
- Ha kännedom om tömkörning
- Ha kännedom om körningens grunder

Övrigt: Kursen vänder sig till alla som har intresse av att prova på körning med häst.

Kurs: Grundkurs i körning med häst steg 1

Kurstid: 2 veckor (80 timmar)

Mål: Efter genomgången kurs skall deltagaren erhållit grunderna i körning samt vid kursens slut kunna köra upp ett specialprogram i dressyr enligt körmärke 1, med skolad häst, alternativt utvalda moment ur Brukskörningens TR med skolad häst.

Efter genomgången kurs skall deltagaren:

- Ha kunskaper om säkerhet i körning med häst
- Kunna framföra ett enbetsekipage i lämpliga tempon
- Ha kunskap om tömfattningar och kuskens ställning på kuskbocken
- Ha kunskap om kuskens hjälper och deras inverkan
- Känna till hästens yttre anatomi samt de vanligaste typerna av selar och vagnar
- Skall deltagaren kunna utföra persedelvård
- Känna till utfodringsprinciper för hästar
- Kunna köra häst i ändamålsenlig form i dragarbete med arbetsredskap

Förkunskapskrav: Introduktionskurs i körning med häst

Kurs: Grundkurs i körning med häst steg 2

Kurstid: 2 veckor, (80 timmar)

Mål: Efter genomgången kurs skall deltagaren ha fått orientering om körsportens olika discipliner. Kursen syftar till att fortbilda kuskar med kunskaper motsvarande minst Grundkurs i körning med häst, steg 1. Deltagaren ska vid kursens slut kunna köra upp ett lätt svenskt dressyrprogram, och klara en enklare precisionsbana, alternativt klara att köra en Brukskörningsbana med skolad häst.

Efter genomgången kurs skall deltagaren:

- Ha kunskaper inom bruks- och skolkörning
- Ha kunskap om olika selar och vagnar samt deras användningsområden
- Kunna framföra en skolad häst i ett väl anpassat tempo, med bibehållen balans, i olika moment

Förkunskapskrav: Deltagare skall uppfylla målen för Grundkurs i körning med häst, steg 1.

Kurs: Inkörning steg 1

Kurstid: 20 timmar

Mål: Att skapa ett förtroende mellan häst och kusk samt förbereda hästen för olika redskap och lägga en bra grund för fortsatt inkörning.

Innehåll:

- Tillvänjning av sele
- Tömkörning enskilt och i grupp i skiftande miljöer
- Halter och igångsättningar
- Tillvänjning till linor och skaklar
- Dra släpa i säker miljö
- Förberedande övningar för goda rutiner vid an- och frånspanning

Övrigt

Förkunskapskrav för kusken: Grundkurs i körning med häst steg 2 eller motsvarande.

Hästen bör vara förberedd genom god hantering.

Ekipaget bör delta på Inkörning steg 1 upprepade gånger, tills de uppfyller målen, innan de går vidare till Inkörning steg 2.

Kurs: Inkörning steg 2

Kurstid: 20 timmar

Mål: Vid kursens slut bör ekipaget vara så förberett att ett enkelt prov kan avläggas; t ex körning i 8-volt med släpa eller enaxlad vagn.

Innehåll:

- Körning med linor och svängel
- Körning med släpa på skiftande underlag
- Körning med enaxlad vagn
- Halter av varierande tidslängd

Övrigt

Förkunskapskrav: Inkörning steg 1, gäller hela ekipaget.

Ekipaget bör delta på Inkörning steg 2 upprepade gånger, tills de uppfyller målen, innan de går vidare till Inkörning steg 3.

Kurs: Inkörning steg 3

Kurstid: 40 timmar

Mål: Att ge ökad rutin till ekipaget och körbarhet som ska leda till att ekipaget kör en enkel bana med hinder och halter inlagda.

Innehåll:

- Körning på olika underlag och miljöer
- Enklare manövreringsövningar i skritt och trav
- Kuskens ställning på kuskbocken
- Hästens utrustning
- An- och frånspanning på ett lugnt och säkert sätt med en medhjälpare

Övrigt

Förkunskapskrav: Inkörning steg 2, gäller hela ekipaget.

Ekipaget bör ha möjlighet att delta på Inkörning steg 3 upprepade gånger, tills de uppfyller målen.

Kurs: Tömkörning steg 1

Kurstid: 10 timmar

Mål: Hästen ska vänjas vid utrustning och tömkörningsarbete. Vid kursens slut ska kusken själv kunna manövrera hästen i tömkörning.

Innehåll:

- Tillvänjning av utrustning; gjord, tömmar och pisk
- Kuskens hjälper
- Träning av lydnad, styrbarhet och halter

Förkunskapskrav för kusken: Introduktionskurs i körning med häst eller motsvarande. Hästen bör vara förberedd genom god hästhantering. Kursen vänder sig till ekipage med såväl unghästar som rutinerade ridhästar.

Kurs: Tömkörning steg 2

Kurstid: 10 timmar

Mål: Kusken ska kunna arbeta hästen i tömkörning för ökad lydnad och i lösgörande syfte.

Innehåll:

- Träning av styrbarhet, manövrering
- Körning på raka och böjda spår
- Övning av tempoväxlingar och halter
- Tömkörning i varierande terräng

Förkunskapskrav för ekipaget: Tömkörning steg 1 eller motsvarande. Kursen vänder sig till ekipage med såväl rutinerade körhästar som ridhästar.

Kurs: Tömkörning steg 3

Kurstid: 10 timmar

Mål: Att ekipaget arbetar med takt och balans i alla gångarter

Innehåll: Övning på

- Lydnad och lösgjordhet
- Tömkörning på volt
- Anpassning av tempo samt halvhalter
- Halter och igångsättningar

Förkunskapskrav för ekipaget: Tömkörning steg 2 eller motsvarande. Kursen vänder sig till ekipage med såväl rutinerade körhästar som ridhästar.

Kurs: Tömkörning steg 4

Kurstid: 10 timmar

Mål: Att hästen arbetar i ändamålsenlig form i takt och balans för att nå samling.

Innehåll:

- Tempoväxlingar i alla gångarter
- Sidvärtesrörelser
- Öka/minska volten
- Haltens korrekthet

Förkunskapskrav för ekipaget: Tömkörning steg 3 eller motsvarande. Kursen vänder sig till ekipage med såväl rutinerade körhästar som ridhästar.

Kurs: Parkörning

Kurstid: 16 timmar

Mål: Efter kursens slut skall deltagaren kunna köra ett par välskolade hästar i ett lättare manövertest.

Innehåll:

- Säkerhet vid anspänning, frånspanning och körning
- Lämplig utrustning för parkörning
- Manövreringsövningar
- Landsvägskörning
- Kunna köra parhästar i ändamålsenlig form i dragarbete med arbetsredskap
- Känna till förutsättningarna för att sätta ihop ett lämpligt par

Förkunskapskrav: Deltagaren skall uppfylla målen för Grundkurs i körning med häst steg 2.

Kurs: Skogskörning med häst

Kurstid: Lokalt anpassat

Mål: Orientera deltagare i användandet av häst i skogsbruket

Efter genomgången kurs skall deltagaren:

- Ha kunskaper om säkerhet i skogskörning
- Ha kännedom om olika redskap för skogskörning och dess användningsområden
- Kunna framföra ett enbetsekipage i terräng med, för ändamålet, rätt form av dragarbete
- Ha kunskaper om hästens ökade krav på takt och balans i dragarbete
- Ha kännedom om hästens fördelar i det moderna skogsbruket

Förkunskaper: Grundkurs i körning med häst steg 1 eller motsvarande. Kurserna anpassas efter plats och årstid.

Kurs: Jordbrukskörning med häst

Kurstid: Lokalt anpassat

Mål: Orientera deltagare i användandet av häst i jordbruket

Efter genomgången kurs skall deltagaren:

- Ha kunskaper om säkerhet i jordbrukskörning med enbet och par
- Ha kännedom om olika redskap för jordbrukskörning och dess användningsområden
- Kunna framföra ett ekipage i arbete med, för ändamålet, rätt form
- Ha kunskaper om hästens ökade krav på takt och balans i dragarbete

Förkunskaper : Grundkurs i körning med häst steg 1 eller motsvarande. Kurserna anpassas efter plats och årstid.

Kurs: Brukskörning/ Inomgårdskörning med häst

Kurstid: Lokalt anpassat

Mål: Orientera deltagare i användandet av häst i olika arbetsmoment

Efter genomgången kurs skall deltagaren:

- Ha kunskaper om säkerhet vid olika typer av anspänningar
- Ha kunskaper om olika användningsområden för häst
- Ha kännedom om olika redskap och dess användning för gårds- och brukskörning
- Kunna framföra ett ekipage i arbete med, för ändamålet, rätt form och god precision.

Förkunskaper: Grundkurs i körning med häst steg 1 eller motsvarande. Kurserna anpassas efter plats och årstid.

Presentation av Brukshästorganisationernas samarbetskommitté

Svenska Ardennerföreningen, Svenska fjordhästföreningen, Föreningen Nordsvenska Hästen, Jordbrukare Ungdomens Förbund, Föreningen Sveriges Hästkörare, Svenska russavelsföreningen.

Syftet med kommittén är att samordna de olika organisationernas intressen för bl a utveckling av brukshästanvändandet, te x redskapstillverkning och utbildningsverksamhet.

BRUNTE´s hemsida: www.brunte.n.nu

Adresser till kommitténs representanter

Svenska Ardennerföreningen , www.ardennerforeningen.nu

Svenska Fjordhästföreningen, www.fjordhastforeningen.se

Föreningen Nordsvenska Hästen, www.nordvensken.org

Svenska Russavelsföreningen, www.gotlandsruss.se

Jordbrukare Ungdomens Förbund, www.juf.se

Föreningen Sveriges Hästkörare, www.hastkorare.se